

Order Chwały Pracy

(ros. Орден Трудовой Славы)

Statut orderu.

Order Chwały Pracy został ustanowiony dekretem Prezydium Rady Najwyższej ZSRR w dniu 18 stycznia 1974 roku dla nagrodzenia osób, które wyróżniły się w pracy. W dniach 19 lutego 1981 i 25 czerwca 1984 roku wydano dekrety częściowo zmieniające statut orderu, rozszerzające listę osób, które mogły otrzymywać ten order.

Odnaczenie było nadawane pracownikom zakładów przemysłowych, gospodarstw rolnych, transportu, zakładów usługowych za ofiarną i wysokowydajną długoletnią pracę w jednym zakładzie, instytucji lub gospodarstwie rolnym. Orderem nagradzano również nauczycieli, wykładowców i wychowawców za wyjątkowe sukcesy w wychowaniu i wykształceniu dzieci i młodzieży oraz przygotowaniu je do życia w zawodzie.

Order Chwały Pracy posiada trzy stopnie. Każdy stopień odznaczenia mógł być nadany tylko jeden raz, przy czym nagrodzenie odbywało się w kolejności od najniższego (III st.) do najwyższego (I st.) Nadanie kolejnego orderu mogło się odbyć wyłącznie w przypadku posiadania odznaczenia niższego stopnia.

Order Chwały Pracy był nadawany pracownikom za:

- **wysoką wydajność, systematyczne przekraczanie norm pracy i planów;**
- **osiągnięcia wzorowej wydajności pracy i produkcji dobrej jakości, obniżanie kosztów materiałów i redukcji kosztów pracy;**
- **działalność innowacją w zakresie pracy, cenne wynalazki, aktywne zaangażowanie w rozwój i wykorzystanie nowych technik i zaawansowanych technologii;**
- **osiągnięcie wysokich plonów i wydajności hodowli zwierząt gospodarskich;**
- **istotny wkład w ograniczenie czasu i poprawę jakości budowy zakładów produkcyjnych, kulturalnych, obiektów społecznych i mieszkań oraz terminowe wprowadzenia ich do użytku;**
- **wybitne sukcesy w szkoleniu i kształceniu młodych robotników i kołchoźników;**
- **sukcesy w nauczaniu i wychowywaniu dzieci i młodzieży oraz przygotowanie ich do życia i pracy zawodowej.**

Nagrodzenie orderem za wszystkie ww. sukcesy zawodowe było możliwe wyłącznie pod warunkiem długoletniego zatrudnienia pracownika w jednym zakładzie produkcyjnym, instytucji państwowej, gospodarstwie rolniczym lub placówce edukacyjnej.

Osoby nagrodzone orderem Chwały Pracy wszystkich stopni mieli uprawnienia min. do:

- **zwiększenie emerytury o 15%;**
- **zapewnienie mieszkania w pierwszej kolejności;**
- **zagwarantowanie darmowego osobistego przejazdu transportem kolejowym, lotniczym lub morskim o podwyższonym standardzie raz do roku w obie strony podróży;**
- **bezpłatne przejazdy komunikacją miejską (oprócz taksy), a na terenie wiejskim również w komunikacji lokalnej;**
- **darmowy pobyt raz w roku w domu wypoczynkowym, sanatorium lub innej instytucji leczniczej zgodnie z zaleceniami lekarza.**

Order Chwały Pracy nosi się na lewej stronie klatki piersiowej po orderze Chwały w kolejności wg starszeństwa stopni odznaczenia.

Ogólny opis orderu.

Odznaka odznaczenia wykonana jest ze srebra i ma postać wielokąta foremnego o wysokości 43 mm (47 mm z „uszkciem” w górnej części do mocowania zawieszki) i szerokości 41 mm. W górnej części orderu zostały umieszczone pięć promieni (połączane – w I st, srebrne – w pozostałych).

Na awersie orderu w centralnej części widnieje koło zębate w kolorze naturalnym srebra, wewnątrz którego znajduje się obraz przedstawiający wielki piec hutniczy oraz elektrownię wodną w trakcie budowy z pracującymi dźwigami budowlanymi. W dolnej części koła zębatego został umieszczony sierp i młot, połączany w I i II st. odznaczenia. Tło koła zębatego wypełniają promienie (w I st. odznaczenia promienie są pokryte czerwoną emalią, w II st. – niebieską emalią, a w III st. promienie nie są pokryte emalią i mają kolor srebrny). Na kole zębatym jest połączany napis „ТРУДОВАЯ СЛАВА” (pol. Sława Pracy lub Chwała Pracy). Powyżej koła zębatego została umieszczona gwiazda pokryta czerwoną emalią, a poniżej - połączany napis „СССР” na czerwonej emaliowanej wstążce. Koło zębate w dolnej części jest otoczone kłosami pszenicy, które są w całości połączane w I i II st. odznaczenia oraz częściowo – w III st. Rewers orderu jest gładki, znajduje się na nim wypukła sygnatura mennicy oraz wybity numer seryjny odznaczenia. Widać na nim również nity mocujące sierp i młot.

Odznaka orderu została w całości wykonana ze srebra (33,264+/-1,389g). Ogólna waga odznaczenia I i II st. wynosi 36,16+/-1,7g, III st. – 36,03+/-1,7g.

Order za pomocą uszka w górnej części i zawieszki jest połączony z pięciokątną blaszką (kołodką) pokrytą wstążką o szer. 24 mm koloru szaro-żółto-czerwonego.

Historia orderu.

Order Chwały Pracy jest jedynym z „pracowniczych” orderów, który ma podział na trzy stopnie. Autorem rysunku odznaczenia jest malarz J. Egorow. Pracą po stworzeniu odznaczenia kierował bezpośrednio sekretarz Prezydium Rady Najwyższej ZSRR M. Georgadze. Dekretem z dnia 19 lutego 1981 roku został zatwierdzony regulamin nagrodzenia orderem pracowników i inżynierów wszystkich gałęzi przemysłu oraz pracowników zakładów usługowych. Nowy dekret z dnia 25 czerwca 1984 roku pozwalał nadawać odznaczenie nauczycielom, wychowawcom i wykładowcom pracującym bezpośrednio z dziećmi i młodzieżą.

Jako pierwsi w dniu 9 sierpnia 1974 roku za przedwczesne wykonanie zadań planu pięcioletniego zostali odznaczeni orderem Chwały Pracy III st. pracownicy zakładu produkcyjnego „Azowstal” oraz duża grupa górników kopalni dalekowschodnich oraz regionu „Kuzbas” (Kuźnieckie Zagłębie Węglowe).

Pierwsze odznaczenia orderem Chwały Pracy odbyły się po ogłoszeniu dekretu PRN ZSRR z dnia 23 grudnia 1976 roku. Wówczas została nagrodzona duża ilość pracowników gospodarstw rolnych. Order nr 1 otrzymał mechanizator sowchozu „Nowomichajlowski” N. Kuzmenko.

Ku czci 60 rocznicy powstania ZSRR (dekret z dnia 7.01.1983) odbyły się pierwsze nagrodzenia orderem Chwały Pracy I st. Wówczas 35 bohaterów pracy zostali pełnymi kawalerami orderu Chwały Pracy. Odznaczenie nr 1 otrzymał pracownik zjednoczenia zakładów wydobywczych ropy i gazu morza Kaspijskiego W. Abbasow. Ostatnie nagrodzenia orderem Chwały Pracy I st. odbyły się zgodnie z dekretem Prezydenta ZSRR w dniu 21 grudnia 1991 roku o odznaczeniu pracowników Moskiewskiego metra. Wówczas zostali odznaczeni brygadier elektryków I. Wiszniakow oraz brygadier ślusarzy J. Korowkin.

Order Chwały Pracy I st. został nadany 952 razy, II st. – około 50000 razy oraz III st. – ponad 650000 razy. Dekretem PRN Federacji Rosyjskiej z dnia 2 marca 1992 roku order został zniesiony i przestano go nadawać.

Szczegółowe opisy oraz rodzaje orderu.

Całość orderu Chwały Pracy I st. powstała z połączenia dwóch części. Pierwsza, podstawowa, część została wykonana w postaci wielokąta foremnego skomplikowanej formy z wizerunkiem kłosów pszenicy, koła zębatego z obrazkami konstrukcji przemysłowych w centrum, czerwoną gwiazdką oraz napisami „ТРУДОВАЯ СЛАВА” i „СССР” w dolnej części orderu. Drugą częścią odznaczenia jest nakładany sierp i młot przymocowany do głównej części za pomocą dwóch nitów. Rewers orderu jest płaski, nieznacznie wklęsły. Trochę poniżej centrum rewersu są widoczne dwa nity mocujące. Łukowaty napis „МОНЕТНЫЙ ДВОР” został wybity wypukłymi literami o jednakowym rozmiarze. Numer odznaczenia jest umieszczony poniżej nitów w dolnej części rewersu. Pod numerem znajduje się cienka wypukła kreska. Minimalny znany numer – 0019, maksymalny – 0976.

Order Chwały Pracy II st. został wykonany bardzo podobnie do orderu I st. za wyjątkiem dwóch szczegółów. Po pierwsze, centrum odznaczenia pomalowany niebieską emalią, po drugie, brak złocenia górnej części odznaczenia. Można oznaczyć dwa rodzaje orderu II st.

Rodzaj 1. Powierzchnia rewersu praktycznie gładka. Podstawa uszka w górnej części odznaki szeroka. Ten rodzaj odznaczeń jest obserwowany w dwóch diapazonach numerów: 0018 – 33575 i 54271 – 55466.

Rodzaj 2. Powierzchnia rewersu ma zauważalną szorstkość (tzw. „szron”). Podstawa uszka jest wąska. Minimalny znany numer – 34051, maksymalny – 45197.

W orderze Chwały Pracy III st. nie istnieje emalia w centrum odznaczenia. Tylko dwa dolne rzędy kłosów są połączane. Można wymienić dwa warianty orderu.

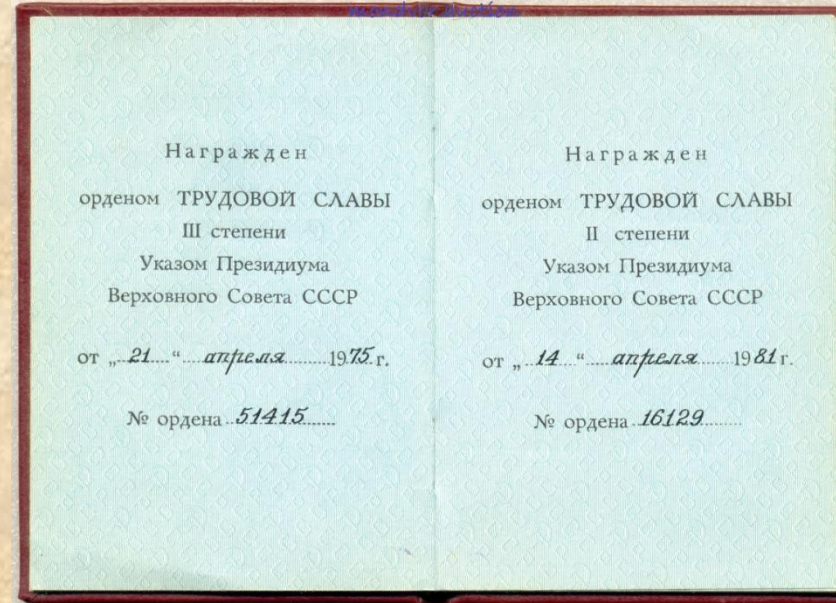
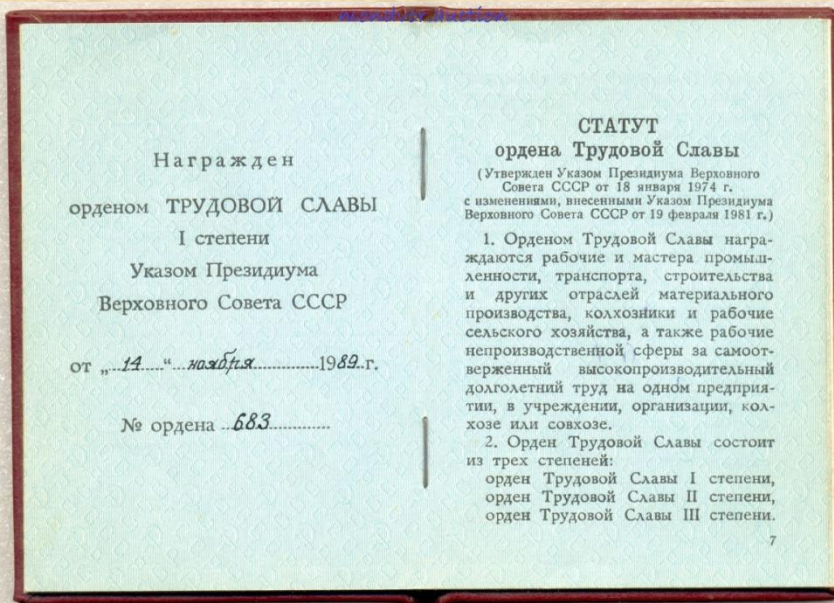
Wariant 1. Sierp i młot w centralnej części odznaczenia są nakładane i przymocowywane do podstawowej części dwoma nitami, lokalizacja których jest analogiczna do orderów I i II st. Minimalny znany numer – 0007, maksymalny – 203249.

Wariant 2. Sierp i młot nie stanowią osobnej części odznaczenia. Brak nitów mocujących na rewersie. Minimalny znany numer – 44737, maksymalny – 638089.

Кавалером орденов Чwały Рацы всех трех степеней вручались соответствующие „преданные” легитимации.

Na rynku kolekcjonerskim bardzo często można spotkać podróbki orderu Chwały Pracy. Najczęściej są podrabiane odznaczenia I i II st. poprzez pomalowanie orderów III st. w odpowiednie kolory tła (czerwony lub niebieski). Jakość ww. podróbek bardzo się różni, często wskazana konsultacja doświadczonego specjalisty (www.czasybohaterow.pl) w celu określenia autentyczności odznaczenia. Poniżej kilka przykładów kopii orderu Chwały Pracy.

